

Dosarul nr. 2r-22/23

2-21113984-01-2r-12012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – I. Țonov

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

D E C I Z I E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN “Prime Capital” SRL către SRL “Agro-Manufactura”, Trapeznicov Serghei, Trapeznicov Daniel și Trapeznicova Olga, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022, prin care s-a restituit apelul declarat de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022,

c o n s t a ă :

La 28 iulie 2021, OCN “Prime Capital” SRL a depus cerere de chemare în judecată către SRL “Agro-Manufactura”, Trapeznicov Serghei, Trapeznicov Daniel și Trapeznicova Olga, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de OCN “Prime Capital” SRL.

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL “Agro-Manufactura”, Trapeznicov Serghei, Trapeznicov Daniel și Trapeznicova Olga, în beneficiul OCN “Prime Capital” SRL, datoria în sumă de 129 102,83 lei, care reiese din contractul de credit nebanca nr. IMMIC/225/10/2019 din 08 octombrie 2019 și contractele de fidejusiune din 08 octombrie 2019.

S-au încasat, în mod solidar, de la SRL “Agro-Manufactura”, Trapeznicov Serghei, Trapeznicov Daniel și Trapeznicova Olga, în beneficiul OCN “Prime Capital” SRL, cheltuielile de executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 8 250 lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în sumă de 3 873,09 lei.

La 22 noiembrie 2022, Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022, s-a restituit apelul declarat de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022, ca depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

La 27 decembrie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, în care aceasta și-a exprimat dezacordul în privința încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a menționat că în cererea de apel, și-a expus solicitările și dezacordul cu hotărârea atacată, rezervându-și dreptul de a depune un apel suplimentar în caz de necesitate.

Astfel, recurentul a remarcat irelevanța concluziei Curții de Apel Chișinău, cu referire la faptul că apelantul nu a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, deoarece nici el, și nici avocatul Spoială Vladimir, nu au fost prezenți la pronunțarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022, aceasta fiindu-i adusă la cunoștință avocatului, la 02 noiembrie 2022.

Respectiv, termenul legal de 30 zile, urmează a fi calculat din momentul recepționării hotărârii primei instanțe, și nu de la data pronunțării dispozitivului.

În altă ordine de idei, recurentul a menționat că restituirea cererii de apel i-a lezat grav accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul de a contesta hotărârile judecătorești, garantat atât de legea fundamentală a statului, cât și de actele normative internaționale la care Republica Moldova este parte.

La 17 ianuarie 2023, OCN “Prime Capital” SRL a depus referință la recursul declarat de Trapeznicov Serghei, solicitând respingerea acestuia și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform materialelor cauzei, încheierea atacată cu recurs a fost expediată părților la 06 decembrie 2022, însă date cu privire la recepționarea acesteia nu au fost stabilite.

Astfel, Colegiul constată că recursul lui Trapeznicov Serghei, depus la 27 decembrie 2022, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, Trapeznicov Serghei, contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022, prin care apelul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN “Prime Capital” SRL către SRL “Agro-Manufactura”, Trapeznicov Serghei, Trapeznicov Daniel și Trapeznicova Olga, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost restituit în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, potrivit art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Cu toate acestea, deși ultima zi pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022, a fost 26 octombrie 2022, Trapeznicov Serghei a depus cererea de apel la 22 noiembrie 2022, fără solicitarea repunerii în termen și fără prezentarea probelor cu privire la imposibilitatea declarării apelului în termenul stabilit de lege.

De asemenea, în condițiile în care, la materialele dosarului sunt anexate probe care confirmă recepționarea corespondenței expediate de către prima instanță în adresa lui Trapeznicov Serghei și solicitarea avocatului Spoială Vladimir privind amânarea ședinței de judecată (f.d. 43, 59, 67, 73-74, 85-86, 95), instanța de recurs consideră că este afectat principiul disponibilității recurentului de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă.

Astfel, luând în considerație că persoana interesată nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen și că cererea de apel a fost depusă fără a fi solicitată repunerea în termen, instanța de recurs constată că încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022 este una întemeiată.

În context, Colegiul civil menționează că, art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă indică expres o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

Respectiv, instanța de recurs consideră irelevante argumentele recurentului, despre data la care a aflat despre hotărârea judecătorească atacată cu apel, deoarece termenul declarării apelului se calculează din momentul pronunțării și nu din momentul comunicării hotărârii.

Suplimentar, Colegiul civil apreciază critic argumentul recurentului cu referire la faptul că și-a rezervat dreptul de a depune un apel suplimentar în caz de necesitate, or, potrivit art. 365 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează, iar conform alin.(2) din același articol, în cererea de apel se poate indica și alte date ce țin de examinarea apelului.

Astfel, în cererea de apel depusă de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 septembrie 2022, recurentul nu era lipsit de dreptul de a invoca toate motivele și argumentele cu referire la actul judecătoresc contestat, precum și să se expună cu referire la termenul de declarare a cererii de apel, inclusiv prin prisma prevederilor art.362 din Codul de procedură civilă și prin prisma art.116 din același cod.

În continuare, Colegiul civil reține că art.113 alin.(1) din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al

Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel și consideră neîntemeiat recursul declarat de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir, actul de discreție al instanței de apel, atacat cu recurs, urmând a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Trapeznicov Serghei, prin intermediul avocatului Spoială Vladimir.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN “Prime Capital” SRL către SRL “Agro-Manufactura”, Trapeznicov Serghei, Trapeznicov Daniel și Trapeznicova Olga, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas